

Lledoner de la Caseta

Avinyonet del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: 08792 AVINYONET DEL PENEDÈS.
Emplaçament Davant la Caseta

Coordenades:

Latitud: 41.37781
Longitud: 1.7681
UTM Est (X): 396988
UTM Nord (Y): 4581431

Classificació

Número de fitxa 08013 - 197
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Espècimen botànic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 020A00003
Fitxes associades:
[La Caseta](#)
Autoria de la fitxa J.M. Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dv., 15/11/2002 - 01:00

Descripció

Exemplar de *Celtis australis* de la família de les Ulmàcies. Arbre mitjanament alt, que fàcilment pot arribar fins als 25 metres. Capçada densa i arrodonida, d'un verd intens. Tronc dret, sovint força cònic i amb escorça llisa i grisosa. Borrans i fulles disposades tot al llarg de la tija en dos rengles. Fulles alternes, peciolades, caduques i asimètriques, estretament ovades i d'extrem agut i acabat en punta allargada. Poden arribar a fer entre 4 i 15 cm. de llarg i tenen el limbe dentat, pelut i una mica aspre al tacte. Les flors són poc vistoses, verdoses, solitàries i amb un llarg peduncle que neix junt amb les fulles. Floreix a l'abril i fructifica al setembre-octubre. El fruit carnós, anomenat lledó, és arrodonit, poc més gros que un pèsol i és comestible. De color fosc quan és madur, el trobem fixat a un peduncle. D'origen oriental, segons sembla, i introduït per l'home. El trobem a la terra baixa de tot el nostre territori i només rarament a la muntanya mitjana. Bastant comú, sobretot a les vores i marges de camps i camins, però mai formant boscos. Habita l'estatge de vegetació mediterrània i supramediterrània, entre els 0 i els 800 metres d'alçada, preferentment les zones amb un clima subhumit i humit amb hiverns suaus o temperats. Arbre rústic, amant de la llum i de la calor. Subsisteix a les vessants àrides, caloroses, calcàries o silíciques, però exigent en sòls profunds i ben alimentats d'aigua (al·luvions i col·luvions de falde de vessants).

Observacions:

Usos i curiositats : La fusta té una gran flexibilitat i per aquesta raó al món rural es fa servir per fer forques i altres estris de pagès. Segons P.Font Quer, el seu fruit i les fulles tenen propietats astringents. S'ha fet servir per tractar els trastorns de la menstruació. Es considerava que la fusta del lledoner tenia propietats màgiques i els pastors en feien flautes. Segons la tradició, la música dels instruments fets amb aquests arbre, tenien la propietat d'espantar els llops.

Història

Aquest exemplar el va veure plantar l'àvia Magdalena de l'actual masover Joan Peixó Mata, per la qual cosa, aquest calcula que, a data d'avui, l'arbre té uns 125 anys. A certs llocs és encara freqüent el jugar de menuts a llançar els pinyols d'aquest fruit amb canuts de canya. Tot i que possiblement sigui d'origen oriental, la seva presència a les nostres terres és ben antiga, amb un arrelament notable tant físic i cultural com econòmic degut a la qualitat de la seva fusta, molt resistent i extraordinàriament flexible, amb què es fan nombrosos objectes d'aplicació agrícola. És per això que es troba sovint plantat a les vores de pobles i de masos o masies. Com a dada a senyalar, mencionar que en un antic document referit a cases d'Avinyonet, datat al segle XVIII, s'ha trobat esmentada una Casa del Lledoner.

